

PROBLEMI NAŠEGA KMETIJSTVA

Brez posojil kmetom hrane ne bo!

Največja skrb, ki tare viške kmete in tudi Kmetijsko zadrugo Ljubljana, je kreditna politika do kmetijstva. Ta se v praksi povsem razlikuje od tistega, kar je zapisano v vseh političnih dokumentih in resolucijah. Kmetijstvo ima prednost in poudarek še vedno le na papirju! Kljub izrazitemu poudarku, ki ga daje novi izvršni svet občinske skupščine temu vprašanju, pa kmetijci s svojimi potrebami ne uspejo.

Vse se zatika na banki in pri različnih administrativnih postopkih, na katere ne morejo vplivati ne kmetje, ne zadruga in ne občina.

V KZ Ljubljana menijo, da je najbolj žgoče vprašanje vprašanje posojil za usmerjene kmetije, seveda, če resnično želimo razviti kmetijstvo. Raziskave, ki so jih opravili v KZ Ljubljana in zahteve, ki jih postavljajo kmetje, kažejo, da je v zadnjih šestih mesecih izrazito poraslo zanimanje za kmetijstvo in to tudi v hribovitih predelih. To je spodbudno in sedaj je tej volji in želji treba le omogočiti praktično uresničitev in torej pridelati več hrane doma. Na zimskih pre-

davanjih, ki so jih pripravili v viški občini kmetijski strokovnjaki KZ Ljubljana in pri strokovnih usposabljanjih v sekcijah je bilo prav tako prisotno znatno večje zanimanje za kmetijstvo.

Ugodno klimo bi morali zatorej še kako izkoristiti. To pa je možno le s posojilno politiko, vendar v KZ Ljubljana ne vedo, kako naj bi kreditirali vse želje, posebej pa še tiste kmete, ki želijo graditi nove hleve.

Posojila so omogočila napredek

V treh občinah, ki jih pokriva s svojo dejavnostjo KZ Ljubljana kmetje niso dobili posojil. O tem sta razpravljala tudi viški in moščanski izvršni svet. Oba sta podprla usmeritev v povečanje kmetijske proizvodnje in torej tudi uveljavljanje deklariranih načel v praksi. KZ Ljubljana se je znašla sedaj v težavah, ker so kmete kreditirali po ustaljenem sistemu, kar pomeni, da je bila pripravljena dati svoj delež posojila le KZ Ljubljana, banke pa ne. Obljubljali so, da bo to januarja urejeno, pa še vedno ni nič urejeno. Vičani so uspeli le pri tem, da bo mestni SIS za preskrbo Ljubljane vlagal v usmerjene kmetije in jim torej pomagal s poso-

jili. Ta SIS bo dajal petino posojila. Pomembno vlogo za dosežene uspehe pri pridelovanju kmetijskih pridelkov in vzreji živine ima v minulem obdobju poleg pospeševalne službe v največji meri ravno način kreditiranja. Način, ki smo ga uveljavili v letih 1976-1980 na podlagi samoupravnega sporazuma s kmetijsko živinorejsko skupnostjo Slovenije, je bil dober. Zadruga je v času od 1975 do 1979 dala posojila 3147 kmetijam za gradnjo živinorejskih objektov in mehanizacijo. Posojila je bilo za več kot 62 milijonov dinarjev. Ta denar je bil bančni kredit in denar hranilno kreditne službe. Način kreditiranja je bil v zadrugi tak, da je pospeševalna služba na

Oskrba pod vprašajem

Stališče banke kljub stabilizaciji ni razumljivo in tudi ne sprejemljivo, če želimo razviti kmetijstvo in torej uresničiti eno izmed osnovnih stabilizacijskih zahtev: pridelati čim več hrane doma in jo potem še izvažati. Hrane pa ni mogoče pridelovati, če jo nimaš s čim in kje, in če ti pri tem nihče ne pomaga, izvemši z besedami. Če bodo uresničene naložbe v kmetijstvo s področja KZ Ljubljana, bodo lahko že letos oskrbovali Ljubljano z 8.600.000 litrov mleka, 2000 glavami goveda in 1350 tonami zelenjave. Leta 1985 pa bi to področje dajalo več kot 9,8 milijona litrov mleka, 3100 goved in 1450 ton zelenjave.

Tega se v SIS za preskrbo mesta Ljubljane zavedajo in so zato pripravljene prispevati 20 odstotkov denarja pri naložbah. Razmišljali pa so celo o 30-odstotni udeležbi pri višinskih kmetijah, vendar so se za zdaj odločili le za enotno 20-odstotno udeležbo. Če seveda bančnih posojil ne bo, ne bo moč uresničiti naložb oziroma bodo ti načrti bistveno okrnjeni. To pa istočasno pomeni, da bo oskrba Ljubljane pod vprašajem in da bodo pridelali manj hrane, kot bi jo lahko.

Je to stabilizacija! Verjetno, da ne!

MILOVAN DIMITRIČ

LANSKE TEŽAVE SE PONAVLJAJO

Plačanih gnojil še ni

Vprašanja o oskrbi z gnojili poslušajo v Kmetijski zadrugi Ljubljana praktično vsak dan. To je tudi razumljivo, saj je čas za uporabo že tu in kmetje gnojila potrebujejo, če hočejo pripraviti zemljišča za pomladansko setev in sajenje. Lanskolletne izkušnje niso najboljše in bojazen kmetovalcev je upravičena, saj so v zadrugi dobili gnojila prepozno in ga niso imeli praktično več za kaj uporabiti. Vzrok temu so bile različne omejitve in administrativni ukrepi na zvezni ravni, kar pa povzročajo velikansko škodo, saj kmetijstvo ni industrija, kjer je pomanjkanje reprovromateriala moč nadoknaditi s kasnejšim delom v nadurah. Vsa potrebna gnojila morajo biti zagotovljena pravočasno! Tega se zavedajo v KZ Ljubljana in skušajo narediti vse, da se ne bi ponovila lanska praksa, vendar se boje, da vendarle ne bi prišlo do težav. »KZ Ljubljana je letos skušala narediti na tem področju čim več in tako zagotoviti vsa potrebna umetna gnojila. Po podatkih, ki jih imamo, smo celo na boljšem kot marsikje drugje, ker smo se akcije lotili pravočasno in na več straneh, vendar ne bomo prepričani v uspeh, dokler ne bomo videli vseh gnojil v naših skladiščih. Pri obljubah in pogodbah za gnojila se nam je lani zataknilo, nočemo, da bi se letos to ponovilo«, pravi direktor KZ Ljubljana dipl. inž. Jože Tanko.

»Mi smo gnojila že plačali, če pa jih bomo tudi dobili, bomo videli v nekaj dneh. Po sklenjenih pogodbah in plačilih imamo do danes zagotovljenih najmanj 80 odstotkov umetnih gnojil. Gnojila bomo dobili od Ine iz Kutine, iz Tovarne dušika v Rušah in iz uvoza. Skrbi nas, ker dobave že kasnijo in to kljub natančnim določilom v pogodbah«.

Precej boljši položaj je pri sredstvih za zaščito. Sredstva za zaščito krompirja in koruze ima KZ Ljubljana že v skladiščih in za to so kmetovalci lahko brez skrbi.

Skrbi pa povzročajo kmetom in KZ Ljubljana kot njihovim oskrbovalcem pomanjkanje semen. Posebej pereče je vprašanje pomanjkanja semenske koruze. Ljubljanska Semenarna z obljubljenimi količinami semenske koruze kasni in jih še ni dobavila kljub številnim zagotovitvam. Kmetje se tudi v tem primeru bojijo, da bi se ponovil lanski način oskrbe, ko so semensko koruzo dobavili prekasno.

V akcijo, da bi zagotovili vsa potrebna gnojila in zaščitna sredstva pa tudi semena se je vključil

tudi občinski komite za kmetijstvo, gozdarstvo in oskrbo, saj bi zakasnitve ali motnje v dobavah lahko povzročile znatno škodo kmetijstvu in poslabšale oskrbo Ljubljane. Kmetijska zadruga Ljubljana je precej naredila za izboljšanje oskrbe s kmetijskim reprovromaterialom tudi s tem, da je zgradila in uredila ustrezna skladišča v predelih, kjer je močna kmetijska proizvodnja. Lani so zgradili skladišče za oskrbo z reprovromaterialom na Dobrovi, letos aprila pa bodo odprli takšno trgovino tudi v Polhovem Gradcu. Urejena oskrba pa je že na Peruzzijski in na Škofljiči.

inž. Jože Tanko

Ljubljanske mlekarne oziroma KZ Ljubljana so zabeležile pomemben korak k spodbujanju pridelovanja mleka. Kmetom so namreč za vsakih 10 litrov mleka, ki so ga pridelali, dali 1 kg krmila zastoj. Takšna poteza KZ Ljubljana oziroma Ljubljanskih mlekeran je naletela na zelo ugoden odmev med kmetovalci, zato si prizadevajo poiskati še dodatna sredstva, da bi na tak način še bolj spodbudili mlečno proizvodnjo.

MILOVAN DIMITRIČ

podlagi svojega programa naredila načrt za ekonomsko utemeljeno naložbo v zasebno kmetijo, ki so jo potem izvedli. Zaradi hitrejšega uresničevanja te naložbe in proizvodnje je vse to premostitveno kreditirala hranilno kreditna služba, dokler niso dobili deleža posojila pri banki. Tak način pa sedaj očitno ni več mogoč, saj je zadruga oziroma kreditno hranilna služba dala premostitvena posojila, bančnega denarja pa ni več.

Pol leta čakanja za »ne«

Za lansko leto je pospeševalna služba izdelala načrt naložb za organizirano kmetijsko proizvodnjo v predračunski vrednosti 34 milijonov. Od tega bi morala na podlagi samoupravnega sporazuma prispevati banka 10,7 milijona, kmetijsko živinorejska skupnost 527 tisočakov, hranilno kreditna služba pa štiri milijone. Zahtevek so banki predali že v začetku avgusta lanskega leta. Strokovne službe banke so zahteve pregledale in načelno tudi odobrile, v januarju (torej po šestih mesecih) pa so sporočili KZ Ljubljana, da je program odložen za nedoločen čas. Lani bi morali vložiti 34 milijonov dinarjev, tako, da bi vložili kmetje v TZO Grosuplje 7,8 milijona, v TZO Dobrunje (Moste-Polje) 10,6 milijona in v TZO Vič 15,7 milijona dinarjev.

Lastne udeležbe kmetov bi bilo pri tem malo manj kot 19 milijonov, torej 56 odstotkov naložb.

V tem letu je pospeševalna služba tudi že izdelovala program naložb za organizirano kmetijsko proizvodnjo in je zbrala podatke, da bi potrebovali po predračunu vsaj 40 milijonov dinarjev. Banka naj bi dala 16 milijonov, kmetijsko živinorejska skupnost 200 tisočakov, hranilno kreditna služba pa 8 milijonov. Te naložbe so namenjene povečanju pridelavi mleka, mesa in zelenjave.

Načrtovanih 40 milijonov bi vložili kmetje tako, da bi v TZO Grosuplje vložili 7 milijonov, v TZO Dobrunje 14 milijonov in v TZO Vič 19 milijonov dinarjev. Od tega bi morali kmetje dati sami 16 milijonov. Vse to pa je sedaj le lep načrt, saj bančnih posojil ni. Brez njih pa seveda načrtov ne bo mogoče uresničiti in to pomeni, da kmetijstvu kljub vsemu poudarjanju, kako je pomembno, slabo kaže. Brez posojil ne bo mogoče doseči napredka kmetijstva, saj v vseh deželah po svetu razvoj kmetijstva in samo kmetijstvo država močno podpira z različnimi posojili in olajšavami, pri nas pa le govorimo. Kmetje sami iz lastnega žepa ne zmorejo plačati velikih naložb.

Jesenkova nagrada za Silvaprodukt

Viška delovna organizacija Silvaprodukt je dobila letos Jesenkovo priznanje. To visoko strokovno priznanje s področja biotehniških ved podeljuje vsako leto Biotehniška fakulteta iz Ljubljane. Letos so ta priznanja podelili že devetici in poleg Silvaprodukta so jih prejeli še: prof. dr. Jože Maček, prof. dr. Miran Vardjan, dr. Franjo Kordiš, Veterinarski zavod Primorske iz Sežane, Emona-Blagovni center Ljubljana in dipl. ing. Marko Bertonec.

Silvaprodukt že dolga leta sodeluje z Biotehniško fakulteto oziroma njeno pedagoško raziskovalno enoto za zaščito lesa pri VTOZD za lesarstvo. Ta enota, s katero Silvaprodukt sodeluje še iz časov, ko jo je vodil prof. dr. Bogdan Ditrich in jo danes uspešno vodi po znanstveni poti doc. dr. Ljerka Kervina, je bila tudi predlagatelj Jesenkove nagrade za Vičane.

Kolektiv Silvaprodukta je dobil nagrado za pomemben prispevek k razvoju zaščite lesa v Sloveniji in Jugoslaviji, za uvajanje novih načinov impregnacije lesenih drogov v povojnem obdobju elektrifikacije dežele, za uspešno delo pri razvijanju novih in izboljšanju kakovosti izdelkov za zaščito lesa ter razširjanju izbire zaščitnih sredstev in seveda za prizadevnost pri izobraževanju na področju zaščite lesa. Direktor Silvaprodukta Pero Perović pravi: »Naš kolektiv je bil te nagrade zelo vesel, posebej ker smo jo prejeli od strokovnjakov. Pomeni namreč visoko strokovno priznanje in potrjuje, da smo po strokovni plati veliko dosegli. To pa seveda potem obeta tudi nadaljnje uspehe, kateri so pri poslovanju naše delovne organizacije najbrž že vidni. Kljub zelo skromnemu začetku pred 30 leti je Silvaprodukt danes znan in pomemben proizvajalec kemijskih sredstev za zaščito lesa. Viški kolektiv s svojim širokim programom s tega področja danes pokriva vse vrste zaščite lesa v Jugoslaviji in tudi sproti uveljavlja nove svetovne dosežke s področja zaščite lesa v naši praksi.

MILOVAN DIMITRIČ